

2000 fólk hava nú 1. hjálpskjáttur

— men tey flestu duga ikki at brúka tær, vísir kanning

Hóast umleið 2000 fólk í Føroyum hava útvegað sær 1. hjálpskjáttuna hjá Ráðnum fyri Ferðslutrygd, so eru tað bert tey fáu, sum veruliga duga at brúka ta 1. hjálpin, sum finst í skjáttunum.

Hetta vísir ein kanning, sum Ráðið fyri Ferðslutrygd nýliga hevur gjørt. Í kanningini vórðu fólk spurð um, hvat varð í skjáttuni og hvussu hon skuldi brúkast. Eisini varð spurt, um tey høvdu lisið eina litla bók, sum fylgir við skjáttuni.

Tað vísti seg, at meira enn 86% av teimum spurdu vistu ikki, hvat er í skjáttuni — við øðrum orðum høvdu tey keypt skjáttuna og síðani lagt hana frá sær í bilinum ella

adrastaðni.

— Hetta kann vera eitt sindur vandamikið, tí tað kann geva fólk eina skeiva trygd, sigur Olivur Næss frá Ráðnum fyri Ferðslutrygd.

Fyri at bota um hesi viðurskipti hevur Ráðið fyri Ferðslutrygd í samráð við Reyða Kross sett sær fyri at halda nøkur styttri skeið. Talan verður um skeið uppá tveir tímar, har lutakararnir fáa eina frágreiðing um, hvussu 1. hjálpskjáttarnar skulu brúkast. Harafturat verða ferðslufilmarnir hjá Ráðnum fyri Ferðslutrygd víðari, at eru fólk so sinnaði at læra enn meira, so kunnu tey tekna seg til tey meira umfatandi skeiðini í 1. hjálp sum Reyði Krossur

ing í brúk av skjáttuni.

Tey fyrstu skeiðini verða hildin í Havn — á Sjúkrasystaskulanum. Fyrsta skeiðið verður 1. februar kl. 20. Møguleiki er hjá millum 12–18 fólkum at luttaka á hvørjum skeiðnum.

— Sjálvandi verður hetta ikki nakað fullfíggjað skeið í 1. hjálp, leggur Olivur Næss afturat. Men hetta kann so verða ein hjálp hjá teimum, sum hava fingið sær skjáttu og hjá teimum, sum ætla at útvega sær slíka.

Leiðarin á Ráðnum fyri Ferðslutrygd sigur víðari, at eru fólk so sinnaði at læra enn meira, so kunnu tey tekna seg til tey meira umfatandi skeiðini í 1. hjálp sum Reyði Krossur

skipar fyri.

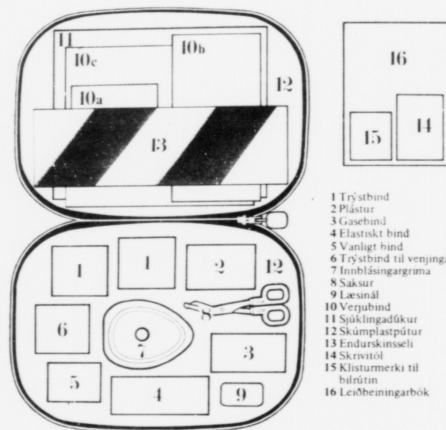
Ætlanin er eisini at hava slík skeið úti á bygð. Har verða tað so 1. hjálparleiðbeinarnir hjá Reyða Krossi, sum fara at standa fyri skeiðnum, um so er at áhugi verður fyri tí.

1. hjálpskjáttarnar eru annars at fáa til keyps á apotekunum kring landið og á bensinstøðum. Tær kosta nakað omanfyri 100 kr.

Vit siggja her, hvat er í skjáttuni. Myndin er úr leiðbeiningarbókini, sum fylgir við fyrstuhjálpskjáttuni

Innihald í skjáttu og bók

Hygg eftir, um alt er í og á sínum staði eina og hvørja tíð.

- 1 Tryktbúnd
- 2 Plástur
- 3 Gaseind
- 4 Elastiskt bind
- 5 Vanligt bind
- 6 Tryktbúnd til venjingar
- 7 Innblásingargrúma
- 8 Saksur
- 9 Læsonál
- 10 Verubind
- 11 Sjúklingadúkur
- 12 Skúmplastpútur
- 13 Endurskimseli
- 14 Skrivitól
- 15 Klistermerki til bilrútn
- 16 Leiðbeiningarbók

Venjingarætlan aftast í bókini

Hentar venjingar	 síðu 30–31
Eftirlitsoyarnar	 32–33
Vorlitið yvir útgæð og nýtslu	 34–35

Keypa hyljar úr Noregi hóast vit sjálvir framleiða alihyljar

— Hvussu ber tað til, at vit keypa hyljar til fiskalag úr Noregi, tá vit sjálvir eru førir fyri at gera hesar hyljar.

Soleiðis spyr ein lesari, sum heldur tað vera løgdi, at alistaðin í Funningsfirði nú hevur bílagt 20 nýggjar hyljar úr Noregi.

Vit hava sett okkum í samband við skrivaran í Menningargrunninum, Martin Djurhuus og spurt hann, hvussu tað ber til at m.a. Menningargrunnurin ikki stuðlar føroyskari framleiðslu heldur enn at keypa hyljar úr Noregi.

Martin Djurhuus sigur, at hyljarnir, sum í hesum færinum talan er um, eru 20 nýggjar hyljar til alistaðina Joki í Funningsfirði. Verandi aluminíums-hyljar eru ónýttligir og hava teir tí keypt nýggjar hyljar úr Noregi. Nýggju hyljarnir eru av øðrum salg. Teir líkjast teimum plasthyljunum, sum Salmo í Kaldbaksfirði hevur og sum eru gjørdir í Føroyum.

Men hví so ikki keypa

hyljarnar í Føroyum spurdu vit Martin Djurhuus. Til tað sigur hann, at sjálvandi eiga vit at stuðla føroyskari framleiðslu men í hesum ávísu færinum var neyðugt at keypa hyljarnar úr Noregi. Fyri tað fyrsta tí teir skulu brúkast beinanvegin — istaðinfyri hinar hyljarnar — og harnæst tí tryggingin bert vil góðkenna hesar norsku hyljarnar. Talan er um hyljar úr plastevni og stáli, ið eru fylt innar við isopori. Hetta evnið ger, at teir kunnu halda sær uppi sjálvst um hol kemur í teir. Hyljarnir hjá Salmo, sum partvist eru gjørdir av Marinplast og verkstaðnum Metric í Havn, eru ikki heilt fylt við flótevninum isopor, men bert

fyri ein part. Kemur hol á hesar hyljarnar søkka teir.

Martin Djurhuus sigur annars, at talan í framtíðini helst verður at byggja upp framleiðslu av hyljum í Føroyum, soleiðis at tað ikki verður neyðugt at fara til Noregs eftir teimum.

Nýggju hyljarnir til Joki koma í hesi vikuni.

Tað er Menningargrunnurin og Ídnaðargrunnurin og eigarin sjálvir, sum figgjar hyljarnar, ið kosta 450.000 kr.

Tað var í fjør, at eigarin gjørdist varugur við, at norsku aluminíumshyljarnir vóru ónýttligir. Spurningurin viðvíkjandi trygging og hvør hevur ábyrgdina av hesum er enn ikki loystur.

Íslendingar læntu lykilin til taravirkið

— eru móguliga sinnaðir at keypa maskinur ella leiga virkið til at turka tara

Í seinastu viku vóru triggir íslendingar í Føroyum í ávísam ørindum. Teir komu higgar fyrri at siggja taravirkið á Strøndum, sum nú er stongt.

Íslendingarnir læntu lykilin til virkið frá Menningargrunninum, ið eigur nakað av pengum í virkinum.

Sosialurin hitti ein av íslendingunum í telefonini, beint áðrenn teir fóru aftur til Íslands. Ómar Haraldsson sigur við blaðið, at hann kann ikki upplýsa, hvørjar ætlanir teir hava við hesi vitjanini. Hesin sami Ómar arbeiddi á einum virki í Íslandi, sum turkar tara. Í fjør seldi

henda verksmiðjan 1200 tons av turkaðum tara til eitt alginatvirki í Skotlandi. Annars vóru ørindini hjá íslendingunum eisini at kanna móguleikarnar fyri at keypa svartkjaft úr Føroyum at turka til Nigeria. Ómar Haraldsson vildi heldur ikki upplýsa meira gjølla um móguligar ætlanir í hesum sambandi.

Uppá fyrispurning um teir eru sinnaðir at keypa maskinurnar á taravirkinum ella teir eru sinnaðir at leiga alt virkið sum tað er ella keypa tað, sigur Ómar Haraldsson, at hann einki kann upplýsa um hetta enn.

Plakat um orku- sparing

Teir høgu olju- og el-prisirnir niva mangan brúkarar í dag.

Eitt er, at hesir prisir eru vaksni so nógv seinastu árin, annað, og kanska meira álvarsligt er, at botnur nú sæst á orkukeldum heimsins. Alternativir orkuhættir verða royndir, men okkara hugsan er, at vit eiga at royna at nýta elmegi og olju á ein slíkan hátt, at bæði tað privata húsarhaldið og landshúsarhaldið sparir pening, og at umhvørvið verður so óspilt sum gjørligt, ikki minst okkara náttúra.

Endamálið Brúkarafelagsins er at leiðbeina. Vit høvdu í heyst fund saman við Orkuráðnum, SEV og Føroya Landsstýri, har tosað varð um, hvørji tiltøk, ið áttu at verða sett í verk fyri at leiðbeina vanliga brúkarar um, hvussu hann kann spara orku og samtíðis fáa gagn av teimum hentleikum.

Framhald á síðu 12